

til en Forstaaelse — at gaa uden om en saadan Bestemmelse, som gjorde det muligt at gennemføre denne Lov overalt i Landet. Jeg mener ogsaa, det ikke blot har Interesse for den enkelte, men at det virkelig ligger i hele Kommunitens, i hele Sognets Interesse, at Loven ogsaa kan blive gennemført i den. Og det ligger ogsaa i de omliggende Sognes Interesse og i hele Landets Interesse, at Arbejderforholdene kunde ordnes paa en simpel og naturlig Maade, at de ikke fra de Egne, hvor de have Arbejdskraft behov, skulle flytte hen til andre Egne, hvor der er rigelig Arbejdskraft, og derved bevirke, at der bliver Arbejdsløshed paa et Sted og Arbejds-mangel paa et andet. Det tror jeg virkelig er Forhold, som ligger i høj Grad i det almene Interesse, og naar den højt-ærede Minister siger, at et saadant Forslag ikke hidtil har foreligget, kan det godt være, at der ikke er vedtaget et saadant Forslag; men jeg skal gøre opmærksom paa, at der her i Tinget er vedtaget et Forslag med en lignende Bestemmelse f. Eks. det af det ærede Medlem for Nykøbing (N. Clausen) og det ærede Medlem for Stege (F. Bojsen) fremsatte Forslag i 1890 om Jord til Havelodder. Der var ogsaa en Bestemmelse om, at Jorden i fornødent Fald kunde eksproprieres. Det er endda en videregaaende Bestemmelse end den, vi have her; thi den Bestemmelse, vi have her i denne Lov, omfatter kun offentlig Jord, saaledes at det kun er offentlig Jord, der i det hele taget kan eksproprieres. Skønt, som jeg før sagde, jeg ikke tror, Udvalget opfatter dette Punkt som et Hovedpunkt, saa mener jeg dog, at det er forvarligt og i høj Grad paatreuet af Forholdene at indsætte en saadan Bestemmelse i Lovforslaget, og Udvalget har derfor ikke ment at kunne undlade at gøre det. Over for det ærede Medlem fra Njebenhavns 4de Valgkreds (Scharling) skal jeg udtale, at naar det ærede Medlem siger, at dette Lovforslag paabyrder Statskassen en meget stor Gæld, og at det kan forringe Statens Kredit, saa vil det selvfølgelig ikke falde mig ind at give mig til at diskutere med det ærede Medlem om, hvad der i det hele taget kan forringe Statens Kredit, jeg tør i det hele taget ikke indlade mig med det ærede Medlem i en saadan Strid; men jeg vil dog sige, at jeg ikke væsentlig har hørt denne Anke fremsat før. Landbokommissionen har haft Pengespørgsmaalet fremme paa samme Maade, vi nu have det, selv om det i sin endelige Skikkelse var i en noget anden Form, og der er heller ikke fra den høje Regerings Side fremskommet væsentlige Anker derimod. Jeg kan heller ikke tænke mig, at det virkelig skulde

svække Statens Kredit i nogen nærværdig Grad, at der paa den Maade fremkommer en ganske vist ikke ubetydelig Statsgæld, thi den er væsentlig forskellig fra anden Statsgæld, idet Staten ikke skal forrente den, og samtidig med, at Staten faar denne store Gæld, faar den første Prioritet i en Mængde Jordbrug, som fuldt ud er det Beløb værd, som Gælden andrager. Naar det ærede Medlem for Njebenhavns 4de Valgkreds beklager, at vi ere gaaede bort fra den Stikkelse, hvori Forlaget var forelagt af Regeringen, ved at forandre $\frac{1}{5}$ til $\frac{1}{10}$, skal jeg gøre opmærksom paa, at det Spørgsmaal er jo gennemgaaet af Landbokommissionen, man har søgt at staa saa mange Oplysninger til Beje paa forskellig Vis, der er gjort et saa stort Arbejde, og Sagen er lagt saaledes til Rette for os, at jeg tror, man ikke ganske kan underkende, at dette Arbejde har noget mere at bethde, end at vi nu uden videre kunne overse det. Landbokommissionens Flertal har jo aldeles bestemt hævdet det Standpunkt, som Folketinget nu indtager. Ganske vist har et Mindretal i Landbokommissionen gjort gældende det samme, som kom frem her ved 2den Behandling, at det var et Vidnesbyrd om de vedkommendes Sparommelighed, naar de selv kunde staa et større Beløb til Beje, men hvad Landbokommissionen samtidig har hævdet, er, at hvis denne Lov skal trænge ned til den fattige Del af Befolkningen, saa maa man ikke stille større Fordringer, end den virkelig formaar at opfylde. Jeg skal blot ganske kort citere en enkelt Udtalelse af Kommissionens Flertal, hvor den drager til Fæls mod Mindretallets Forslag og gør gældende, at det at staa gunstige Bilkkaar paa ingen Maade opfyldes ved Mindretallets Forslag. Det siger, at det „maa anses for givet, at Hjælpen vil være en Betingelse for, at ubemidlede Arbejdere, navnlig de nuværende gifte Arbejdere“ — og disse antages det at være Kommissionens Opgave særlig at hjælpe — „kunne komme i Besiddelse af Jord.“ Utsaa her har Kommissionen aldeles bestemt fremhævet, at man ikke maa stille saadanne Fordringer, at Loven ikke kan komme de nuværende gifte Arbejdere til gode. Det har været Landbokommissionens Hovedopgave at staa dem Betingelser for at komme til at overtage saadanne Jordbrug. Vil man altsaa stille større Fordringer, gaar man bort fra det Grundlag, som Kommissionen har lagt til Rette for os.

Landbrugsministeren (Sehested): Da den ærede Ordfører saa stærkt har fremhævet at det paa sine Steder vil være umuligt at